

הרמן לאנגביין

מבט על הספרות הניאו־נאצית*

במשך השנים שבהן שלט הנאציזם־סוציאליזם בגרמניה ואחר־כך גם באוסטריה, הצליחה האידיאולוגיה שלו לרכוש מיליונים של מאמינים פאנאטיים. מיליונים נוספים הרשפעו בקביעות עליידי התעמולה האינטנסיבית שלו, שהוחדרה למוחות בצורות שעד אז לא היו ידועות — בהטפה, כבמכות־פטיש, ובתירגולים צבאיים כביכול. אפשר להבין, כי אנשים צעירים שהיו בשלב התבגרותם האינטלקטואלית, ושלל למדו תשובה שונה זולת התשובה הנאצית לבעיות החיים, היו חשופים ביותר להשפעה זו; על כן התרכז החינוך הנאצי בנוער זה בכל עוצמתו.

התאבדותם של היטלר וגבלס לא המיתה באופן אוטומאטי את הרעיונות שבהם דגל הפיהרר, ושאותם הפיץ שר התעמולה שלו. הכחדת הרודנות הנאצית לפני שלושים שנה לא הביאה עמה את השמדתה היסודית של אותה אידיאולוגיה, שבעזרתה היה בידה להפוך מיליונים כה רבים של יצורי אנוש למכשירים כנועים. היא ממשיכה להתקיים, אם כי במצב מקוטע ובלי ספק לא בהכרח, מוסתרת היטב, אך כוחה תש רק במעט. מיעוט בלבד התגבר עליה מתוך הכרה. לשם הבהרת העובדה הזאת די לציין, כי רוב האוסטרים — עד היום — מתארים את שנת 1945 כשנת אסון של התמוטטות, אם כי זאת היתה שנת שחרורה של אוסטריה. ניתן להדגים את מצב־העניינים הזה בעובדה, כי ביום 28 במארכ 1975 נטעו ערב־בכות בלמבאך, לזכר היום שבו חדרו לפני שלושים שנה הצבאות הרוסיים. למבאך היתה היישוב הראשון באוסטריה־התחתית ששוחרר אז מהשלטון הנאצי־סוציאליסטי.

כל תעמולה מצד הימין הקיצוני היא על כן מסוכנת יותר מהתעמולה הבאה מן השמאל הקיצוני; היא יכולה לנבוע מרעיונות נאציים שנשתמרו. בזמן האחרון עלו פירסומים, בוריוות לא־טבוטלת, על הגל הכללי של נוסטלגיה, שבהם מוצג

* פורסם ב־Le Monde Juit, אפריל—יוני 1975.

הנאציונאליסטיאליזם כבלתי־תוקפני, ותכופות הוא נראה מוחזר; ומתוך הסיבות שכבר צוינו לעיל עובר הדבר בשקט או נשאר ללא תגובה, אם כי טיעוניהם סותרים ללא ספק את העובדות ההיסטוריות כפי שהוכחו מזמן.

במסה הזאת יש להקדיש עיון גם לאותם החיבורים ולאותן החוברות השייכות לפירסומים שטרחו בעשרות השנים האחרונות להקטין את פשעי הידועים של הנאציונאליסטיאליזם, או אף להכחישם. מגמתם העיקרית של מחברי הכתבים האלה היא להוכיח, שהמטטר הנאצי לא ביצע את פשעי ההשמדה ההמונית, שבהם מאשימים אותו. כאשר קוראים ספרים מסוג זה, נתקלים בלי הרף במובאות מכתבי מחברים נדירים כלשהם, המיועדות לשמש אליבי להוכחה מעין זו.

למען לנקות את הנאציונאליסטיאליזם, בעיני קוראים חמימים, מהפשעים ללא דוגמה שבוצעו במחנות־הריכוז, לא יקשה לצמצם את ההיסטוריה בשאלה הבאה: במהלכה של מלחמה ערשית כל הצדדים פעולות חמורות, מדוע מדברים במעשיהם של הגרמנים בלבד ואין מדברים באותה מידה במעשי כוחות חברית? על כן הופך מחנה אושוויץ — הגדול במחנות הריכוז — יותר ויותר נקודת מוקד לתעמולה, המתאמצת לנקות את הנאציונאליסטיאליזם מאשמה. העד הראשי שאת דבריו מצטטים, הוא בקביעות פול ראסינייה, צרפתי שנעצר בשל פעילותו בחנותת־ההתנגדות (resistance) והיה עציר במחנות בוכנוואלד ודורז.¹ ספרי תורגמו לגרמנית,² טיעוניו הוצגו כטיעוני מומחה אובייקטיבי.

ראסינייה בונה תנחה כדלהלן: הוא מונה כמה תיאורים בודדים מהספרות הצרפתית על מחנות־הריכוז ומוכיח — בעזרת תעודות שנשמרו ומנציגו האישי — שהם לוקים בחוסר דיוק. הוא מסיק מכך את המסקנה הבאה: אם זה אינו נכון, הרי גם דברים אחרים שעליהם מסרו ממקורות אחרים, עלולים להיות בלתי־אמיניים. לעת עתה — הוא מדגיש — אין אפשרות להפריכם על־ידי תעודות או עדויות.

הוא נוקט באותה שיטה בבואו לבחון את השאלה, כיצד לחיזודע, אם הריגה המונית כגזא ברצעה במחנות־ריכוז נאציים. עצירים לישעבר בדאכאו אמרו, שאנשים נרצחו שם בחניקה בגזא, אולם בינתיים התברר שהרס.ס. אומנם בנה חדר־גזא בדאכאו, אלא הבנייה לא הושלמה, ומכך מסיק ראסינייה בפשטות: „מי יוכל להגיד לנו, שתיאור הדרי הגזא באושוויץ הוא אמיתי יותר מזה שהובא על דאכאו?“. מעניין לעקוב אחר האופן, שבו מחזק ראסינייה את טיעונו; במבוא לספרו „השקר של אוליסס“ הוא כותב:

„...נראה לי אפשרי, אף כי לא בטוח, שאכן בוצעו חמתות בגזא: אין עשן בלי אש. אבל שהפכו לגזא מקובל בממדים כפי שהספרות על מחנות־הריכוז ניסתה לשיכנע, עם מיתקנים שתוקמו לכך במיוחד, זה בוודאי לא נכון... אף כי ייתכן שהנהלות של מחנות מסוימים התניקו בגזא בתוך חדרים שנועדו לשימוש אחר.“³

בהמשך חיבורו הולכים וגוברים ספקותיו של ראסינייה. הוא מדגיש, שאפשר להשיג נדאות אך ורק לאחר עיון בכל הארכיונים של הנאציונאליסטיאליזם. אך גם במקרה שהתעודות יאשרו את הרצא בגזא, מוצא ראסינייה מראש הקלה מאשמה:

...אולם אם יום אחד יתגלו (בארכיונים) טקסט אחד או אחדים של פקודות לבניית חדרי-גזאז לכל מטרה שהיא, מלבד השמדה... יהיה עלינו להודות, שהשימוש בהם בכמה מקרים מקורו במטורף אחד או שניים מבין אנשי ה"ס.ס. ומתנהלה של מחנה זה או אחר, כדי למצוא הן בעיניהם...".⁹

המביא את שיטת-הטיעון הזאת להכרתו, לא ישתומם על שראסינייה לא ערך את מחקרו בלהיטות רבה. למשל, התאריכים שהוא מציין אותם, אינם מדויקים: מחנה אושוויץ התחיל לפעול, "בשלהי שנת 1939" וסונה, "במארכ 1945".¹⁰ למעשה הגיעו לשם העצירים הראשונים ב־20 במאי 1940, והפינוי נעשה ב־18 בינואר 1945. המפקד ה"ס (Höss) הוצא להורג לא ב־4 באפריל 1947, כפי שכתב ראסינייה,¹¹ אלא שנים-עשר יום מאוחר יותר. רשימותיו של ה"ס בכלא קראקוב — שהכילו תיאור יסודי ומפורט של תהליך התשמדה ההמונית בגאז ושל מנגייה של פעולת הוצאה הזאת — הונחו הצדה בהערה קצרה, כי "הן ברובן לא ניתנות לפיענוח".

על כן יוכלו לאמת את הדברים רק מומחים בעלי נסיון כמו אלה העובדים על פיענוח תעודות קלף מצריות, שנכתבו בשתי שכבות-כתב.¹²

תיאור כות של כתב-ידו של ה"ס נחקבל ברצון גם מצד אנשים אחרים. היינריך הרטלה מכנה אותו, "מסובך לפיענוח וקשה לקריאה",¹³ אחרים פשוט מתעלמים מקיום התעודה הזאת. איש לא טרח לעיין בכתב-היד הרשום בכתב מסודר וקריא בהחלט, ועל אף שניתן להשיגו לא רק במוזיאון של אושוויץ, אלא גם (בפוטוקופיות) בוועד הבינלאומי של איגוד גיצולי אושוויץ בווינה, ובמכון להיסטוריה בת זמננו במינכן. בצורה כזו עוקפים את הצורך להפריך את ההוכחה הכללית של אותה השמדה הסאורגנת היטב.

ברצון מאמצים גם אחרים את רמיזתו של ראסינייה, כאילו היו המתות בגאז פעולות מקריות של "מטורף אחד או שניים". פראנץ י. שיידל כותב, כי רק מפקד פרשע אחד אחראי במשטרת לובלין (הוא מתכוון בלי ספק אל גלובוצ'ניק) ביצע המתה בגאז של יצורי אנוש, יחד עם המפקד הנפשע של מחנה-הריכוז לובלין (וירט) על-ידי גאד-הפליטה ממנוע דיזל בשירותי-העזר של מאיידאנק, סוביבור וטרבלינקה שהשתייכו למחנה לובלין.¹⁴ לצומת זאת, המתת המונים בגאז במיתקנים מיוחדים להשמדה המונית בגאז — זאת כמובן המצאת הדמיון, מוסיף שיידל.

מחבר אחר מרחיק לכת ממנו. אמיל אָרְטֶץ מביע את הדעה הבאה: "אשר לביצוע המתות בגאז, דומה כי הגרופנפיהרר גלובוצ'ניק מילא בהן תפקיד מרכזי. הוא היה ממוצא קרואטי-למחצה וסוכן חשאי שהעביר מתפקידו במפלגה בשנת 1939".¹⁵

מדוע הציב הימלר בעצמו את ה"קרואטי-למחצה" הזה כשליט מוחלט על מחנות-ההשמדה בפולין המזרחית? מדוע נוצרו יחסים-ידידות כה בלתי-רגילים בין הרייכספיהרר של ה"ס.ס. ואותו "קרואטי-למחצה", עד כי פנה אליו במכתביו בכינוי "גלובוס יקירי"? שאלות כאלו אינן מעניינות את ארטץ.

מחבר אחר, שגם אותו נוהגים לצטט, מכיוון שהוא יהודי, מרחיק לכת עוד יותר. י. ג. בורג כותב בלי גינונים יתירים:

„...במחנה מאידאנק — זוהי עובדה שנקבעה בבית־המשפט — לא היה קיום שום מיתקן של מיישרות או מיתקנים אחרים של המתח.“¹¹

איות בית־משפט קבע דבר כזה? בורג אינו אומר זאת, ובשום משפט שבו הוזכרו הפשעים שנעשו במאידאנק, לא עברו בשתיקה על חדרי הגאז.¹²

המסקנות שאליהן הגיעו בתיהדין במשך המשפטים על מחנות־הריכוז, לא נלקחו בחשבון על־ידו. אָרְטֶץ כותב: „משפט אושוויץ בפראנקפורט ע"ג מיינ, שנמשך 20 חודש, לא יותר ממשפט אייכמן בירושלים, לא הביא הוכחה לכך (על קיום 4 חדרי־גאז גדולים).“¹³

בעניין זה מקדים אָרְטֶץ את ההדגשה, כי „עד עצם היום הזה (הוא מיום את ספרו ב־1 באפריל 1969) קיימים דיווחים של שני עדים בלבד“ — כוונתו לרשימותיו של קס ולספרו של גיסלי.¹⁴ מי שרוצה היה לפרט באוזני אָרְטֶץ את מיספר עדויות הראייה על חדרי־הגאז באושוויץ — מבלי לדבר על מיסמכים בלתי־ישירים רבים — יבוא במכובת מהמיוחד המגוון; יש עדויות כה רבות, עד כי יקשה למנות את כולן. פרי ברוד תיאר את חדרי־הגאז מאז 1945;¹⁵ קרמר, פרופסור באוניברסיטה, הזכיר אותם לעתים חוזרות ביומנו;¹⁶ שבעה חברים ותיקים ב־ס.ס. הודו בעת משפט אושוויץ, שהם ראו בעצמם את פעולות חדרי־הגאז;¹⁷ מיספר זהה של עצירים הצהירו כעדים, כי הם ראו במרעיניהם את המיתקנים המיועדים להשמדה (ולא רק מבחוץ ומרחוק).¹⁸ במשפטי אושוויץ אחרים הצידו עד־ראייה נוספים על ההשמדה ההמונית באושוויץ.¹⁹ אלה המעמידים בספק את הרצח ההמוני של יצורי אנוש ללא־ספור בחדרי־הגאז של אושוויץ, נמנעים מאידך להזכיר, שאף לא נאשם אחד מכל משפטי אושוויץ לא הכחיש את ההמתות בגאז שבוצעו באושוויץ. נכון, שהם הכחישו בדרך־כלל את השתתפותם האישית במעשה; ואולם עובדת הרצח ההמוני היתה כה ברורה, עד כי מנותק היה להכחישו.

אבל למה להסתבך בשיקולים כאלה. פראנץ י. שיידל אינו כותב עליהם עוד בספרו, שהופיע רק אחרי המשפט הגדול של אושוויץ בפראנקפורט:

„...הוכח מעל לכל ספק, כי שם (באושוויץ) לא היו מיתקני־השמדה בגאז.“²⁰

מחברים של יצירות מעין אלו אינם נמנעים מלהדגיש, שהספרות המקצועית הרצינית מוסרת נתונים שונים מאוד על מיספר היהודים שנרצחו במשטר הנאצי; למעשה לא קיימים מיסמכים מלאים בנושא הזה (דווקא בעניין המיספרים הגדולים ביותר, על יהודי פולין ורוסיה שנרצחו, חלוקות הדעות ביותר). הם ערכו את חשבונם־הם והאמינו — כבמקרים אחרים — רק למיספרים שהתאימו לטיעוניהם. המרחיק לכת במובן זה הוא בלי ספק פרידריך שלגל, המביע את אמונתו ש, במשך המלחמה היהודית-גרמנית ניספו שלוש מאות עד ארבע מאות אלף יהודים לכל היותר, ובשום מקרה לא על־ידי רצח.²¹

הניסוח של „מלחמה יהודית-גרמנית“ מצביע על המגמות האנטישמיות, שמעולם אינן חסרות במקום שבו מכחישים את פשעי הנאציזם-אליטות.

פראנץ י. שיידל טוען, שהיו מלבד עצירים פוליטיים ופרשני-מקרא, 85 עד 90 אחוזים של מנוולים חסרי-ערך, שלא היו ראויים לרחמים.²⁴ „מנוולים“ אלה כללו, לפי שיידל, לא יהודים בלבד אלא גם עצירים מארצות שנכבשו בידי היטלר שהיו, כידוע, רוב העצירים. הויגריך הרטלה רצה לבטל את ערכו של עד שלא התאים לטיעוניו, בצינו אותו (לפי שיטות גבלס ושטרייכר) „עד פולני, בעל שם לא כל כך פולני, גולדמן...“²⁵

דרגת עליזנה של חוסר-בושה מתגלה בספר בלי שם-מחבר, שהופיע לא מזמן בגרמניה בהוצאתו של הלמוט זיגדמן.²⁶ „פרק חסידים של הספר הזה בורר ונערך בידי קבוצת עבודה של סטודנטים“, ניתן לקרוא בחיבור הזה, שבו רוחות העגה המקובלת בנאציזם-אליטות, כנסיון למשוך עצירים. החיבור מסתיים באיסורה של קלאוזביץ: „אני מצהיר קבל עולם בהווה ובעתיד... שאראה את עצמי מאושר ביותר, אם אמות מות-החילה בקרב הנהדר למען החירות“.

קווית-הנחיה דומים שזורים בכל פירסומי המובאות של פול ראטיניי, הנכרי שתזה מבסדר את המעצר במחנה-ריכוז, ושעליו היה להיטיב ולדעת. עם כל תשומת-הלב שהם מקדישים לעד הראשי הזה שלהם, הם מתעלמים לחלוטין מהמשפט שדוצא עליו בארץ מולדתו. הוא נדון במשפטים שונים על התקפותיו ועל הצורותיו הכוזבות.²⁷

מתוך ספרים מסוג זה שואבים מחברי החבורות והעלונים, כשהם מיטיבים להשתמש בגל הכללי של נוסטלגיה, וכן הם מתארים את המשטר הנאצי באור חיובי יותר מזה שניתן בלימודי ההיסטוריה של תקופתנו.

הפעילים ביותר בתחום זה הם היינץ רות (Roth) — שפירסם סידרת של חיבורים²⁸ — ומנפרד רֶדֶר (Roeder), המייסד של „יוזמה אזרחית גרמנית“, שלחמה בתחילה נגד פורנוגרפיה (ועל כן זכתה לתמיכה מצד מוסדות הכנסיה והשלטון), והתרכזה עד מהרה במגמה לטהר את המשטר הנאצי.

רות משתדל להופיע כהדיוט בלתי-מקצועי, אובייקטיבי:

„...מלבד זה, אין לי כל יומרה מדעית... בכונתי לספר, לצטט, תווה אומר להשוות בין קטעים שונים מפירסומים של עשרות השנים האחרונות. ויש גם לציין, שעובדת הציטוט מתוך ספר אינה אומרת בשום פנים, שאני מסכים תמיד עם כל המדובר בו.“²⁹

ואכן מצטט רות בהנאה. אם מכיל הרפרטואר של מקורותיו בעיקר כתבי-מחברים כפי שנימנו לעיל או באותה מגמה, הרי מיבחר הציטאטות עשוי כך, שהקורא שאינו בקי בהיסטוריה בת זמננו מוכרח ליצור לעצמו תמונה בהתאם למטרה, שאותה משרת רות בספריו: להצדיק את הדור שלו בעיני דור בניו.³⁰ ואם מופיעות מובאות שאינן מתאימות לגמרי, מוצא רות אמצעי כדי להחליש את תחום משמעותן.

אכן, קשה היה לבלוע את נאומו של הימלר, שאותו נשא לפני מפקדי ה"ס.ס., שם דיבר בלי עקיפין על השמדת העם היהודי. אותו ביטוי שאין דומה לו נמצא בחלקה הראשון של הציטאטה. מסביר רות: החלק הראשון של הציטאטה הוא „בפירוש מזויף, כפי שנודע לי מבדיקה שנערכה על-פי דרישתו“.²⁹ מה הבדיקה ומה המקורות שלו, זאת אין רות מזכיר, וכצפוי גם לא חסרות הערות אנטישמיות — מוסוות, לפי שיטת רוס, על-ידי סימן-שאלה. הוא כותב, למשל:

„הטוב הוא לאסור יצירות של סופרים ומלחינים שהם זרים לגזע שלנו (בשנת 1938 נשללה מאמנים יהודיים אפשרות הביטוי). ברצוני להשאיר את השאלה הזאת פתוחה... מי יכול להגיד היום בבטחון מוחלט: זה טוב וזה רע“.³⁰

לא ייפלא, על כי שותפו בחיבור בודג, ראסינייה ואחרים — חיבור שנכתב כפי הנראה בסגנונו של רות — הנושא את הכותרת בצורת שאלה זו: „חדריגאז באושוויץ“. רות מצטט עד נוסף: את המנהיג הסוציאלי-דמוקראטי בנדיקט קאוטסקי (שהוא מדביק לו את התואר „יהודי גמור“). הוא מביא משפט אחד מתוך ספרו של זה: „מעולם לא ראיתי בשום מחנה מיתקן הדומה לחדריגאז“. אך מי שיקרא את ספרו של קאוטסקי על מה שעבר עליו במחנות-ריכוז נאציים, לא יוכל לפסוח על הקטע הבא:

„בכל אופן, היינו די קרובים לחדריגאז (באושוויץ) כדי שתהיה לנו ידיעה מוסיימת. שותחתי עם עשרות עצירים שנכחו בהמתה בגאז ובשריפת גופות, ואשר השתתפו באחת מעבודות-העור“. אחרי זה בא תיאור מדויק של מכונת-המוות.³¹

החיבור שהוזכר לעיל מעורר את תשומת-הלב מעוד נקודת-ראות נוספת. הוא פונה אל הצעירים, קורא להם לשאוב מנגנו ומספריו של רות המוזכרים בו — „מאחר שעליהם להסתדר עם ארס החינוך-מחדש, שיש בו מן הרמאות הסראגית והמקאברית ביותר של כל הזמנים (כלומר, ההערכה שהמשרט הנאצי היה אירגון נפישע)“. הקורא נתבע להפיץ את הקונטרס ככל האפשר. „הודיעו על מיספר העותקים הדרושים. זה חינם אין כסף“.

הערה זו עוררה אירגון של עצירים לשעבר במחנות-ריכוז, והם פנו לשר-הפנים של הרפובליקה הפדראלית הגרמנית בשאלה, איזה מוסד מעמיד לרשותו של רות אמצעים כספיים ניכרים, כפי הנראה לעין.³² בתשובתו הודיע השר ד"ר ורנר מאיהופר, שהחקירות בדבר מימון הכתבים בעלי נטיה ימנית-קיצונית המתפרסמים על-ידי רות — לא הושלמו עדיין.³³

התפוצה הרחבה ביותר מכל הפירסומים מסוג זה שמורה לחוברת „השקר על אושוויץ“, בהוצאה-לאור ובהפצה גמרצת של עורך-הדין קנפרד רֶדֶר (Roeder).³⁴

תים כריסטופרסן מספר שם על חוויותיו באושוויץ. הוא היה ב-1944 זונדרפיהרר במחלקה לגומי טבעי, שאותה הקימה מעבדה בראיסקו, בסביבת אושוויץ. למעבדה הזאת צירפו מחנה חיצוני קטן של אושוויץ, שעבדו בו עצירים — רובם מוסמים,

במיוחד כימאים. מאחר שעבדו כטכנאים, היה ה'ס.ס. מעוניין להחזיקם בחיים. יתר על כן — כמו לכל אלה שהיו בקשר קבוע עם ה'ס.ס. או עם אזרחים — אושרו להם תגאים היגייניים לאין ערוך. הוא מתאר באופן מפורט את תנאי חייהם של העצירים במחנה החיצוני של ראיסקו ומסכם, שזה הכלל. והוא מודה, כי בירקנאו — ששם היו מיתקני הרצח — „בכלל לא מצאה חן בעיניו“.³² יחד עם זה, קורא תמים הרוצה לדעת יותר, לומד רק שהיו שם באותה תקופה „יהודים בעלי גולגולת מגולחת“, וזה היה כל כך נורא „שאפילו ראשי ה'ס.ס. הקטוחים ביותר לא יכלו לשאת את המראה הזה“.³³ כריסטופרסן טוען, שנודע לו רק על ידי שמועות על נופות שנשרפו במישרפות. הוא גמר אומר לחקור בעניין המישרפות האלה, אבל למרבה הפלא הוא פנה דרומה לביילין (ביילסקו), שם לא מצא אותן; ובאמת, מחנות אושוויץ ובירקנאו עם מיתקני הרצח הגדולים שבלטו לעין, נמצאו כמה קילומטרים צפונית משם, כלומר צפונית-מערבית מראיסקו.³⁴ מדוע העידו לאחרי מכן, בכתירדיו, כל כך הרבה אנשים מסגל-השמירה בנושא ההשמדה השיטתית של יצורי אנוש? כריסטופרסן מסביר זאת כך:

„אחרים מן הנאשמים — שידעו בדיוק, שהנאשמות שהובאו נגדם חן היפוכה של האמת — הודו באשמתם מפני שסבורים היו — דבר שבוודאי הובטח להם — שיוכלו להקלות לעצמם, אם ימסרו הודאה תמתיאית להאשמה. אבל יש גם לקחת בחשבון, ששארית האפשרות שההודאות נסחטו מהנאשמים על ידי צינויים. קיימים גם דיווחים בנושא זה“.³⁵

אם תיאורו של כריסטופרסן מציג את אושוויץ כמתנהג-עבודה פשוט, הרי מנפרד רָדֶר מושר במבוא בכל הרגיסטרים של הספרות הניאוגאצית גם יחד. „אין בנמצא כל מיסמך רציני שיעריך את קרבנות היהודים ביותר ממאתיים אלף, במשך המלחמה האחרונה (אכן, המיספרים הולכים ויורדים עם הזמן)... ובינתיים מהדהדות מתדש בכל העולם הצעקות על היהודים המתים“.³⁶

סיכומו של רָדֶר מתגלה כדרמשמעי עוד יותר מכל מה שנכתב לפניו בגרמן. גרמניה לא רצתה במלחמה ולא התחילה בה, היא נגררה לתוכה על ידי אויביה המושבעים. להיטלר לא היה כל חשק לרצוח את היהודים והוא מעולם לא נתן פקודה להשמדם או להשמיד עצמים אחרים. מיתקני-הריגה בגאז לא היו ולא נבראו. כל אלה הן המצאות של מוחות חולניים. כמעט כל המשפטים של פושעי המלחמה כביכול ושל מחנות-ריכוז נוהלו בעזרת עדי-שקר ובמיסמכים מזויפים.³⁷

לא זו בלבד שרָדֶר מפץ את החוכרת הזאת במירב החריצות, הוא גם מנצל את ההדים שהיא מעוררת. הוא ייסד במורקירך שבמחוז שלזוויג-הולשטיין בית-הוצאה משלו;³⁸ אכן, „קשה למצוא מו"ל לפירסומים מסוג זה“.³⁹ כאן הופיעה סידרת מכתבים שנתקבלו אצל רָדֶר. כמבוא לחוברת הודפסה חליפת מכתבים בין רדר והתובע הכללי, אשר חייב להכיר את פירסומיו של עורך-הדין הזה מן התיכט החוקי. רדר כותב לו:

„אדרבה, עשה אותי לקדוש מעונה של העניין הצורך הגרמני. והיה-נא אתה משרתם של אינטרסים ציוניים. התהיה הרפובליקה הפדראלית למושבה יהודית?“⁴⁰

לאחר קריאת קטע כזה אין לתמוה, שדרך רואה את עצמו בלא הסתייגות לוחם של הרייך השלישי. בתשובה לטענה, שהוא עושה תעמולה פאשיסטית, הוא עונה: „אם עלי להגיד דבר ממשי בקשר לאותה תקופה, „פאשיסטית“, לא אניד אלא ש-98.74% מכל הגרמנים (שהצביעו באופן חופשי בעד היטלר בבחירות לרייכסטאג ביום 29 במארס 1936, ומבלי שהנסטאפו אילץ אותם לכך, כפי שדרך מתאר זאת) אמרו זאת ורצו בזאת. כל אדם המגנה את התקופה הזאת, מעליב בזה את העם הגרמני“⁴⁴.

שלוש עשרות שנים שחלפו מספיקת ומאפשרות מחדש תעמולה גלויה למען הנאציזם-אל-סוציאליזם, ומספיקות כדי לייחס לו פאשיזם במרכאות בלבד. האם אין זה מצביע על שגיאות שנעשו במשך אותן שלושים השנים? רישם החוכרות האלה נותן גם לאחרים את ההזדמנות לתקוע בחוצרה הזאת. ולף דיטר רופה מחלל את „הפתרון הסופי לשאלה היהודית“,⁴⁵ באומרו שהתוכנית הנאצית להשמדת היהודים הייתה אחד השקרים הגבוים ביותר. הוא יליד 1939, והוא מעתיק מספרי הדור הוותיק יותר.

אין כל צורך להסביר, מדוע אלה שנאלצו להכיר את הנאציזם-אל-סוציאליזם בצורתו הפחות נסתרת, הם-הם הרגישים ביותר לנסיגות כאלה של טיחור שמו, במכתב מאת אירגון עצירי מתנות-ריכוז לשעבר אל החובע הכללי הקשור בעניינו של רוט (שהתחיל לעצור הליכים שפתחו נגדו), כתוב בין השאר:

„כיצד יכול הדור הצעיר, שעליו מנסה רות לחשפיע באופן אינטנסיבי כל כך בכתביו, לשמור על רצונו לחיות כתנאים שנוצרו במדינת-חוק, אם משפיעים עליו להאמין שכל מה שנאמר בבית-הספר, מפי היסטוריונים ובמשפטים על פעילות נפשית של הנאציזם-אל-סוציאליזם הגרמני הוא לפחות מופקס? כיצד עליו לשמור אמונים למדינת חוק, כשהוא רואה שתעמולה כזאת אפשרית מבלי לעורר חששות. והאם אין זה ברור, שמיספר ניכר של צעירים, היודעים על המאורעות מלפני 30 שנה רק משמיעה, שיגיעו מקריאה למסקנה שצריך להיות קורטוב של אמת בכתביו של רות — כשאינו מוחה נגד פירסומיו?“⁴⁶.

אופיה הרציני של השאלה בלט במהרה: במינכן הודבקו כרוזים בסיסמה „יבטל האיסור על הנאציזם-אל-סוציאליזם“, דגל עם צלב-קרוס ברקע היה שם כדי למשוך את העין. לפני אוניברסיטת וינה הפיצה „התאחדות הסטודנטים הנאציזם-אל-דמוקראטים“ כרוז שקרא להפגנה ביום 30 בינואר 1975 (יום-השנה לתפיסת השלטון על-ידי היטלר בגרמניה). הוא חוזר על ציטאטות מכרוזים וספרים של רות, ומסתיים בקריאה: „ייווכחו גא היהודים, שקיימים שוב גרמנים“⁴⁷.

מכאן מתברר, לא רק שהאנטישמיות מופיעה מחדש באורח גלוי; אותה סיסמה מאשרת שוב, שאותם יסודות באוסטריה המתייחסים לאידאולוגיה הנאצית, מדגישים באופן מופנן שהם חשים את עצמם גרמנים ולא אוסטרים. התעמולה הניאו-נאצית, שנעשתה כה ארסית בזמן האחרון בגרמניה, מתפשטת משם אל מעבר לגבולות. ספריה, חומר התעמולה שלה וכתוביה נשלחים באופן סדיר אפילו לאוסטריה. דרך סוכוב הרצאות אף במחוזותיה של אוסטריה.⁴⁸ הניאו-נאציזם קראו במקלה גרמניה, גרמניה? בעת המגנותיהם לפני אוניברסיטת וינה.

הפרופיסורים העבירו את הסיסמה הזו לסטודנטים. קלפריד ספייפר מתכחש ללקחים שהפיקו האוסטרים בשנים 1938–1945; הוא רואה עוד היום את אוסטריה כ„מדינה לאומית גרמנית“, קו הגבול שלה עם גרמניה „מקרי ובלתי־חוקי“, ומסיים:

„לגבי האומה הגרמנית, שהיא ממוצא לאומי אחד, לא קיימים גבולות של מדינה. היא מגיעה עד לגבולות הלשון הגרמנית ושל המחשבה, הרגש והרצון הגרמניים.“⁴⁰

כדי להוכיח, שאכן פועם באוסטרים הרגש הזה, מסתמך ספייפר על משאל־העם שהיטלר הורה לערוך מיד לאחר הסיפוח, ב־10 באפריל 1938, ושהיה — לדברי ספייפר — „חופשי וסודי“.⁴¹

כל עוד ניתן באוסטריה לזהות „לאומי“ עם „לאומי־גרמני“, הוכל התעמולה הנאצית המתודשת בגרמניה בלחט כזה, להשפיע על אוסטריה. כל עוד יקבלו אנשים כמו ספייפר אות הצטיינות על שירותם לרפובליקה האוסטרית, יוכלו דוברי גרמניה רבתי לזרוע איר־שקט בנוער האוסטרי.

כל התנגדות לתעמולה הניאו־נאצית באוסטריה תהיה הסתייגות מהמיתוס של גרמניה רבתי. ההגיון הנאצי, המכוון תמיד למגמה של גרמניה גדולה, מקומו לא יכירנו בתוך אוסטריה המודעת לייחודה.

יש להזהר מזילזול בתעמולה הניאו־נאצית. נכון, שעד כה לא היתה לה הצלחה רבה. אולם הרשאים אנו להמתין, עד שתורגש ביתר־שאת?

הערות

1. ראסינייה היה צעיר החל מ־30 בינואר 1944 במחנה־ריכוז בוכנוואלד, ומשם הועבר ב־13 במארס 1944 אל דורה — אז מחנה חינוכי של בוכנוואלד ואחר־כך מחנה־ריכוז אוטומוי. שם נשאר עד לפינוי בבאפרייל 1945.
2. "Le Mensonge d'Ulysse", "Le Drame des Juifs Européens", "Opération Remplacement", "Qu'est-ce que la Vérité?" (Ulysse trahi par les siens) (Le véritable procès Eichmann). [השקר של אוליסס, „הטראגדיה של יהודי אירופה“, „מיבצע מטלא־המקוס“, „מהי האמת?“ (אוליסס שאנשיו בגדו בו) (משפט אייכמן האמיתי)]
3. סול ראסינייה, השקר של אוליסס, הוצאת פריסקר, ויטבאדן, 1959, עמ' 21 (גרמנית).
4. שם, עמ' 191.
5. שם, עמ' 17.
6. סול ראסינייה, הטראגדיה של יהודי אירופה, הוצאת האנס ספייפר, האנובר, 1965, עמ' 54.
7. שם, שם.
8. Heinrich Härtle, Freispruch für Deutschland — unsere Soldaten vor dem Nürnberger Tribunal [היינריך הרטלה, זיכוי לגרמניה — חיילינו לפני משפט נירנברג], הוצאת שיטץ, גטינגן, 1965, עמ' 192.

- 9 Franz J. Scheidl, *Geschichte der Verfehlung Deutschlands*, Wien 1967
Band 4, "Die Wahrheit über die Millionenvergasung von Juden"
י. שיידל, תולדות נידוי גרמניה, כרך 4, וינה, 1967, עמ' 11 — האמת על המתה בנאז
של יהודים במיליונים, עמ' 11.
- 10 Emil Aretz, *Hexeneinmaleins einer Lüge*, Verlag F. u. Behenburg, Pöhl 1970
[אמיל ארטץ, מדריך לנוסחאות כישוף של שקר, עמ' 161].
- 11 J. G. Burg, *Sündenböcke — Grossangriffe des Zionismus auf Papst Plus XII und auf die deutschen Regierungen*, G. Fischer, Stuttgart, 1967
[י. ג. בורג, שקרים לקוחים — התקפות מקיפות על האפיפיור פיוס ה-12 ועל
המשטרות הגרמניות, הוצאת ג. פישר, שטוטגרט, 1967, עמ' 234].
- 12 בנובמבר 1944 התנהל בלובלין משפט קולקטיבי נגד אנשי המשטרה של מיידאנק;
בשנת 1948 נקראה באותה ציר מפקדת מחנה הנערים להשיב על כתב האישום נגדה.
כעת נמצא בחכמה בדיסלדורף משפט קולקטיבי נגד אנשי המשטרה של מחנה הריכוז
הזה, לגבי השעה מתוך עשרת הנאשמים מתוכה התביעה בעיקר בחשדות במוסר
השטרה.
- 13 א. ארטץ, כנ"ל, עמ' 46.
- 14 Miklos Nyiszli, *Auschwitz — A Doctor's Eyewitness Account*, F. Feil, New-York, 1966
[מיקלוש ניסלי, אושוויץ — עדות-ראיה של רופא, ניו-יורק, 1966].
- 15 ד"ר ס.ס. ווטנפיהרר לשעבר במדור הפוליטי באושוויץ, פרי ברוד (Pery Broad),
Bernd Naumann, *Auschwitz — Bericht über die Strafsache gegen Mulka u.a. obr. dem Schwurgericht Frankfurt*, Athenäum-Verlag
נאומן, אושוויץ — דוח על התביעה נגד מולקה ואחרים במשפט המרשעים של
פראנקפורט, הוצאת אתנאום, פראנקפורט, 1965, עמ' 200-225.
- 16 יומנו של ד"ר יוהן פאול קרמר (Dr. Johann Paul Kremer), שהיה מ"ס 30 באוגוסט
עד 18 בנובמבר 1942 רופא ס.ס. במחנה אושוויץ, פורסם בתוך Hermann Langbein,
Wir haben es getan, Europa-Verlag, Wien, 1964 [הרמן לאנגביין, ...אנו
עשינו זאת, הוצאת-אירופה, וינה, 1964], עמ' 75-112.
- 17 חברי ס.ס. לשעבר ריכארד בך, גרהארד הס, קארל הלבלינגר, ד"ר יוהן פאול קרמר,
ד"ר קונראד מורגן, הנרי שטורץ (Richard Böck, Gerhard Hess, Karl Hölb),
Ulrich, Dr. Johann Paul Kremer, Dr. Konrad Morgen, Henry Storch
שנחקרו בתור עדים, והמפקד לשעבר של מחנה העצורים מצר מונצ פראנץ הופמן
(Franz Hofmann) שהודה כי "לפעמים עוד לדחוף לתוך הדרייהבאז. ראה: הרמן
לאנגביין, משפט אושוויץ — סיפומים, הוצאת-אירופה, וינה, 1965, עמ' 241 (גרמנית).
- 18 יהודה בקן (שהיה אז ילד) חייב היה לסלק את האפר מדמישרפות; סימון גוטלנד
(Simon Gotland) ופראנצישק גולבה (Franciszek Gulba) נאלצו לעבוד בקירבה
בלתי-אמצעית של המישרפות; על הנריק פורבסקי (Henryk Porebsky), שהיה
חשמלאי, הוטל בין היתר לבדוק את המיתקנים בחורייהבאז ובמישרפות; מילטון בוקי
(Milton Buki), פיליפ דוב פאסיקוביץ (Filip & Dov Paisikovic) נאלצו לעבוד
במישרפות ובחורייהבאז משם.
- 19 זאת היתה עדותם של האחים דראגון במשפט-אושוויץ הראשון בווינה. שניהם העבירו
אל הוונדרקומאנדר.
- 20 סרנץ שיידל, כנ"ל, כרך 3, "Die Konzentrations-Lager", [מחנות הריכוז], עמ'
104.
- 21 Friedrich Schlegel, *Wir werden niemals Schweigen*, Hensenstamm, 1971
[פרידריך שלגל, לעולם לא נחיש, עמ' 84].
- 22 פראנץ י. שיידל, כנ"ל, עמ' 33.
- 23 ווינריך היסלה, כנ"ל, עמ' 123.

24. Germanus, Bilanz der Unterwerfung – Deutsche Entscheidungen, morgen, Druffel-Verlag, 1967 [גרמאנוס, מאן היימי – הכרעות גרמניות מאר].
25. באוקטובר 1964 נדחתה עלידי בית־משפט פאריסאי תביעתו של פול ראסינייה נגד מנהל העתון „הזכות לחיות“, וראסינייה חוייב בתשלום הוצאות המשפט; מנהל כתבי־העת, ברנאר לקאש, תיאר את ראסינייה כסוכן האינטרנאציונאל של המפלגה הניאו־נאצית. ב־10 בנובמבר 1965, שוב בבית־דין פאריסאי, נידון ראסינייה על פגיעה בכבוד שתי נשים עצורות במחנות־ריכוז לארבעה חודשי מאסר על תנאי ועוד 5,000 פראנק קנס. הוא טען, כי שתי העצירות לשעבר – ולא הנהלת המחנה – הביאו למותם של עצירים אחרים חולים, עלידי תת־חלוצה.
26. Heinz Roth, „Wieso waren wir Väter Verbrecher?“, Was hätten wir Väter wissen müssen?“, „Was geschah nach 1945?“, [היינץ רות, מדוע היינו אנו, האבות, פושעים?], מה היה עלינו, האבות, לדעת?], מה קרה אחרי 1945?], כולם בהוצאת המחבר.
27. היינץ רות, מה היה עלינו, האבות, לדעת? בחיפוש האמת, אודנהאוזן, 1970, עמ' 11.
28. היינץ רות, מדוע היינו אנו, האבות, פושעים? בחיפוש האמת, אודנהאוזן, 1972, עמ' 9.
29. היינץ רות, מה היה עלינו, האבות, לדעת? בחיפוש האמת, אודנהאוזן, 1970, עמ' 117.
30. שם, עמ' 127.
31. Benedikt Kautsky, Teufel und Verdammte und Erkenntnisse aus sieben Jahren in deutschen Konzentrationslagern, Verlag der Wiener Volksbuchhandlung, 1961 [בנדיקט קאוטסקי, דויע ואיזויעם – נסיונות ומסקנות משבע שנים במחנות ריכוז גרמניים], וינה, 1961, עמ' 265.
32. מסכת מוועד הבינלאומי של המחנות (המוכירות בווינה) אל פרוס' ד"ר ורנר מאיהופר, שריהפנים הפוראלי, בון, מה־26 בנובמבר 1974.
33. תשובת שריהפנים הפוראלי, בון, אל מיכירות מוועד הבינלאומי של המחנות, וינה, מה־30 בינואר 1975.
34. Die Auschwitz-Lüge, Nr. 2 der Serie „Deutsche Bürgerinitiative“, Kritik-Verlag, Mohrkirch [השקר על אושוויץ, חוברת מס' 2 מסדרת הכתבים של „היחמה האזרחית הגרמנית“].
35. שם, עמ' 29.
36. שם, עמ' 27.
37. שם, עמ' 33.
38. שם, עמ' 39.
39. שם, עמ' 10.
40. שם, עמ' 12.
41. Kritik-Verlag, Mohrkirch [בית־הוצאה „קריטיק“ (= ביקורת), מורקירך].
42. Thies Christophersen, „Der Auschwitz-Betrug – Der Kampf des Rechtsanwaltes Roeder und Zusammenstellung einiger Zuschriften von Lesern der Schrift 'Die Auschwitz-Lüge'“, Kritik-Verlag, Die Stimme des Volkes, Nr. 27, Mohrkirch, z. 6 [תים כריסטופרסן, „המרימה של אושוויץ – מאבק עורך־הדין רודר ושורת אגרות־קראים של החיבור, השקר על אושוויץ“, קריטיק, כולו של העם, מס' 27, מורקירך, עמ' 6].
43. שם, עמ' 16.
44. שם, עמ' 19.
45. Wolf Dieter Rothe, Die Endlösung der Judenfrage, Serie „Verschwörung gegen die Wahrheit“, E. Bierbaum-Verlag, Frankfurt [ולף דיטר רוטה, הפתרון הסופי לשאלת היהודים, בסדרת „קשר נגד האמת“, הוצאת בירבאום, פראנקפורט].

הרמן לאונגביין

46. מכתב ט, הוועד הבינלאומי של המתנות (המוכירות בווינה) אל ידיד המשרד הציבורי על-ידי בית'המשפט המחוזי של גיסן (Giessen), מיום 12 בנובמבר 1974.
47. עלון „התאחדות הסטודנטים הנאציונאל-דמוקראטיס“, קבוצה של ה־NPD באוני' בריסטה וינה. אחראי לתוכן: הרמן פלסל (Hermann Plessel), הופיע בווינה, 22.1.75.
48. לפי החלטת שר'הפנים האוסטרי הוכרז כנפרד רדר אישיות ורה בלתי־רצויה.
49. Helfried Pfeifer, Werden und Wesen der Republik Österreich — Tatsachen und Dokumente, Eckart-Schriften [הלפריד פפייפר, התהוותה ומותנה של הרפובליקה האוסטרית — עובדות וטיסמכים], עמ' 91.
50. שם, עמ' 76.

(מצרפתית: דבורה רופאייזן)

- **"Penetration of Nazi Antisemitic Ideology and its impact on Polish Antisemitism"** by Josef Te'eni, explains how the Catholic religious antisemitism in Poland gained momentum under the influence of Nazi racist theories.
- **"6 Days in the Month of July 1944 in Hungary"** by Zvi Erez tells of what happened in Budapest when the armed forces of the Axis satellites intervened in order to prevent — by force, if necessary — the deportation of Jews. This late attempt was made by the Regent of Hungary, Admiral Horthy.

Contemporary Neo-Nazi Literature

- **"Review of Neo-Nazi Literature"**, by Herman Langbein, deals with publications influenced by Nazi heirs and heritage and aimed at falsifying, belittling and explaining away what the Nazis did to our people during the second world war. All this upon the strength of so-called new research or on arbitrary changes of long known facts.

Personalities

- **"Portrait of a Fighter"** by Dr. Dov Levin tries to bring alive the character of Chaim Yellin, one of the leaders of the Jewish underground in the ghetto of Kovno who fell while trying to get Jewish fighters to act in the forests.

Books

- **"Lebensborn" ("The Source of Life")** by Yehuda Tubin reviews a book by Marc Hillel (in French) **"In the Name of Race"**, that deals with one of the projects of the Nazi regime, whose real nature the lawyers for the defence managed to hide and obliterate even at the Nuremberg trials.